

รูปแบบการบริหารด้วยแนวคิดการใช้โรงเรียนเป็นฐานร่วมกับชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการความรู้สำหรับครู
ในกลุ่มโรงเรียน อบจ.พัฒนาที่ 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

นายเรืองศักดิ์ มะโนมูล
ผู้อำนวยการโรงเรียนตลาดบางคูวัด
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ชื่องานวิจัย รูปแบบการบริหารด้วยแนวคิดการใช้โรงเรียนเป็นฐาน ร่วมกับชุมชน
 แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการความรู้สำหรับครู
 ในกลุ่มโรงเรียน อบจ.พัฒนาที่ 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
 ผู้ประเมิน นายเรืองศักดิ์ มะโนมูล
 ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแนวทางและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ใช้แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการความรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียน อบจ.พัฒนาที่ 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการทดลองใช้รูปแบบในสถานศึกษาจริง พร้อมทั้งการประเมินผลจากผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มเป้าหมาย

รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบสำคัญ 8 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมทำการกำหนดเป้าหมาย การกระจายงานและการแสวงหาความรู้ การรวบรวมและจัดการข้อมูล การเรียนรู้ร่วมกัน การประยุกต์ใช้ความรู้ การแบ่งปันประสบการณ์ และการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ ผลการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวพบว่า ช่วยส่งเสริมความสามารถในการจัดการความรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญ ครูมีพฤติกรรมด้านการเรียนรู้และการทำงานเป็นทีมดีขึ้น ขณะที่คุณภาพผู้เรียนมีแนวโน้มพัฒนาขึ้นทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความครอบคลุมในระดับดีมาก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาในบริบทของสถานศึกษาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รูปแบบดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, การใช้โรงเรียนเป็นฐาน, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ,
 การจัดการความรู้, องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract (English)

This research aimed to study and develop a school-based management model integrated with the concept of a professional learning community (PLC) to enhance teachers' knowledge management capabilities in the group of local administrative organization schools under Nonthaburi Provincial Administrative Organization (PAO), known as "OBEC Development Group 5." The study employed a research and development (R&D) methodology, incorporating document analysis, in-depth interviews, focus group discussions, pilot implementation in real school settings, and evaluation by experts and stakeholders.

The developed model comprised eight key components: participation, target setting, task distribution and knowledge searching, data collection and organization, collaborative learning, application of knowledge, experience sharing, and systematic development. The implementation of this model significantly enhanced teachers' knowledge management performance. Teachers demonstrated improved learning behavior and collaboration, while students showed notable improvement in academic achievement and desirable characteristics.

Evaluation results indicated that the model was highly appropriate, feasible, accurate, and comprehensive. Experts and stakeholders agreed that the model could be effectively applied in local school management and aligned with the goals of developing schools into learning organizations for the 21st century. This model serves as a practical framework for driving educational quality and sustainability in community-based contexts.

**** Keywords:**** Educational administration, School-based management, Professional learning community, Knowledge management, Local administrative organization

\

กิตติกรรมประกาศ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ใช้แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการความรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียน อบจ.พัฒนาที่ 5 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีครั้งนี้สำเร็จลงได้ ผู้รายงานได้รับความกรุณา แนะนำและชี้แนะแนวทาง พร้อมทั้ง ตรวจสอบ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ตลอดจนการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากนางกนกนันท์ รัศมิแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ดร.สุภฤกษ์ รัศมิแพทย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา วิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต ขอนแก่น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบถาม ให้คำแนะนำ แนะนำแนวทาง ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้รายงาน

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดชลอ ครูผู้สอนและนักเรียนทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ขอมอบแด่ทุกๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งในการประเมินโครงการให้สำเร็จด้วยดี

นายเรืองศักดิ์ มะโนมูล